

סאקרית של האור

דרושה נערה יפה

דרושה נערה יפה, גדושת אישיות, למלא
תפקיד של נילי-צחצחי-לי לנעלי אישים
מודעה, 1964

דרושה נערה יפה, גדושת אישיות, לשטף
את גופה במים חמים. לצאת לראות את הימים
להיות באור. לחשק באור. לא לחשב "שבאור
אני באור. אני בשעת האור. הנה אני אני".
לחשב ששוקיה מראה של האור. לתת לה להיות
סאקרית של האור. שתצדיק אותו שהוא טבעי ומשתדל
ומבין בסך הכל. לחשב שיאמינו אם תאמר את זה עלי

דרושה אחת יפה, עם כל האור הזה, והיא
עם היפת עינים, עם האדמונית שבשער ודאי דרושה
עם כל הצבע העיף, השתלטני, שכבר היה לי באשה
הראשונה לכל. שמשהו ממנה מסתמן תמיד
בסוף האור, באוטובוס לעמק רפאים
כמעט קורא לרדת שוב בתחנה אתו, בכל היגונות
לגעת בכתפיו. לתת לו נשיקה בחלק שרואים
כמעט את כל הזכרונות. לא לקרא לו תהלה
שכבר עוזב אני מדי מתהללות. לראות בו נחמה
לראות אותו אתר הכריות
עם הכותרת "מחפש את האחת?" עם סימן השאלה
הזה, המסים. לחפש גם שם אשה עם שער של סוף היום
לא לקרא לה תהלה. לתת לה סתם שם כמו "ליאור"
או "אילה"
או "ולריה היפה"

או רק לְדַעַת שִׁישׁ מִשְׁהוּ כֵּזָה
שְׁמִסְתַּמֵּן בָּהּ בּוֹדָאִי. שְׁמִסְתַּכֵּן. לֹמֵר לָהּ כֵּן. וְדָאִי
שָׁכֵן. לֹמֵר דְּבָרִים בְּמִשְׁמָעוֹת אַחַת
כְּמוֹ "הֶלֶךְ הַלּוֹחַ אִם". וְלִרְצוֹת לֹמֵר אִי אִם
וְלִרְצוֹת לֹמֵר אִי דוּ

לֹמֵר אִי דוּ. כְּלֹמֵר לְהִיּוֹת אֶתָּה, כְּלֹמֵר לְהִנָּשֵׂא
אֵלֶיָּהּ. וְלֹמֵר וְדָאִי שָׁכֵן. לֹמֵר לָהּ כֵּן. לֹמֵר אִי כֵּן
לֹמֵר אֲנִי אֲנִי. אִם רַק תִּשְׁתַּקְּפִי בִּי
אִם תַּעֲטֹפִי בִּי אֶת הַיָּמִים. אִם לֹא תִתְקַפִּי
אוֹתִי כִּי תִדְעִי שֶׁלֹּא נִצְמַד אֵלַי שׁוֹם גּוֹף
אִם תִּדְעִי שְׂאִינִי מִדְּבַר בְּדִמּוּיִים. אֶף פַּעַם
אֶף פַּעַם. אִם תִּבְיִנִי אוֹתִי. אִם תִּתְּנִי לִי הַבְּנָה
אִם תִּתְּנִי אִיזָה קְרִידִיבִילִיטִי לְתֵת לִי טַפָּה שֶׁל הַבְּנָה

אִם תִּבְיִנִי אוֹתִי, וְלִרְיָה הִיפָּה, קוֹרֶצֶת בְּתִמּוּנָה עִם בְּקִבּוּק סוּדָה
אִם תִּזְכְּרִי שְׁבִיּוֹם הַלְדָּה שֶׁלָּהּ, עֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה בְּמֵאֵי
1998, אָמַר מֵאִיר שֶׁפֶר, מְמַחָה
הַתְּפִתְחוּת, לְאִמָּא שְׁלִי:
"אֲנִי לֹא מִבִּין אֶת הַבֵּן שֶׁלָּהּ. הוּא קוֹרֵא הַכֹּל
שׁוֹטֵף. וְאֲנִי שׁוֹאֵל אוֹתוֹ מַה זֶה אוֹמֵר
אֲבָל הוּא לֹא מִבִּין. אוֹלֵי חֲצִי מִמָּה שֶׁקָּרָא הוּא
בְּכָלֵל לֹא מִבִּין. אֶת יְכוּלָּה לְקָרָא לָזֶה
אִיךְ שָׁבָא לָהּ. מִנֵּת הַמִּשְׁכָּל שֶׁלוֹ, וְדָאִי
בְּרָמָה הִרְגִּשִׁית, נִמּוּכָה לְגִילּוֹ. אֶשְׁלַח לָהּ
בְּדָאֵר מִכְתֵּב מִסֵּכָם". וְאִמָּא עִם בֶּטֶן שֶׁל חֲדָשׁ תִּשְׁעִי
עָנְתָה: "מַה שִׁיפָּה אֶצְלָהּ, שְׂאֶתָּה יְכוּל לֹמֵר דְּבַר אֶחָד
וְאֲנִי דְּבַר אַחֵר. וְאֲנִי לֹא אֲמוֹת מִזֶּה". וְהוּא אָמַר:
"אִם לָזֶה קָרָאת יָפִי". וְשִׁנִּיָּהֶם צִחְקוּ. וְקִדְּם
כְּשֶׁכְּתַבְתִּי "מִחֲפֵשׁ אֶת הָאֲחַת" רְצִיתִי לֹמֵר
הִידִיעָה הָאֲחַת, הַדָּקָה הָאֲחַת אֶצְלוֹ בַּחֲדָר
הַמְּלָה שֶׁלֹּא אָמַר, שֶׁלֹּא הִיָּה צְרִיךְ לֹמֵר
כִּי כִסְתָה אוֹתִי אֲמִי מְלִים רְכוּת, קְרוּבוֹת מֵאֵד לְהַצְטָרְדּוֹת
שֶׁלֹּא אֶרְאֶה כְּמָה רְצוֹנוֹתִי סְתוּמִים, שֶׁלֹּא אֶרְאֶה אֶת הַבְּדִידוֹת

כשעמדה עליי תהילה לכלותי

לפעמים אני חושבת שהדבר הכי נכון שאי פעם כתבתי
זה שמסרבל לבכות עם משקפים

תהילה

כשעמדה עלי תהילה לכלותי הדמעה היתה עדה. בכל חשך. בחדר שכתבה בו
לחן חברתה לפני שבע שנים: "אני רוצה לבכות עד שהגוגיות יכסו עדים"
היא לא שלחה את המכתב. היא חזרה וקראה בו
לפני עשרה ימים, כשחן בחדר אחר התחתנה
ורגלי תהילה היחפות על אותם הסדינים
ורגלי תהילה היחפות על מצחי ועל כל פנים
שהראיתי בחשך ההוא, כשהייתי תקרה מזיעה ומתונה
ותחתי המלים שגלו יומניה. ועלי שמחתה ורצונה ופניה
עלי, עד כלותי, עד החשך. עדה הדמעה שעמדה על פני
בחשך, בחדר הזה, לפני שבע שנים. לפני שידעה תהילה מי אני
לפני שעמדה הפלה באולם השמחות ואמרה לה רואים לך את כל הפנים

אתה נוגע באשה ודמעתה על פניה. כחה של דמעה שיכלת לטעות
בה. יכלת לומר שזו דמעתה. כי אין לה פנים
בשעתה השקופה שהיא כל השעות. יכלת לומר, זו דמעה בת שבע שנים
שראתה הכל. יכלת לראות את הכל בדמעה
למסר דרישת שלום לדמעה, לראות את עצם לחיה
מתקשה מול שבע שנים כשהדמעה נופלת עליה
שנה בשנה באותה הקשות. לדבר אל הדמעה שמראה לך אותם פנים
כבר שבע שנים, לא להבחין באדם שאחריה. אתה חושב שכאן געגועים מובנים

אחר כך, כשנסעתי הבייתה ונקיתי את פני מתהלה, נודע שדויד גרוסמן זכה בפרס נוסף
לספרות זרה. נזכרתי איך בכל פעם שהיינו מדברים היה אומר למסר ד"ש לרותי בתו,
אפלו שנתים מיום שחרורה. לא הבנתי למה. אולי זה דומה לענין הדמעה. אולי רצה
לומר, שבע פעמים נקלט אדם בשבעה אנשים. יש לי ענין לראות את רותי שבה, לדבר
אל רותי שבה. רצה לומר, אתה זר לי. הודקפותך המשנה מולי זרה לי מראשיתה. אולי
אבין אם אראה את רותי כמו שראית אותה. כמו למסר דרישת שלום לדמעה אחת
שנפלה בדרכה על כל פנים ופנים, להתעקש שזו אותה הדמעה. בשפתה. בנפילתה.
באפן פעלתה. באיך שאחרים ראו אותה. בחליפתה המתשרת בקפידה. כשכל חליפתה
החשך. בכל החשך. כשהיתה עדה.

שלוש שאלות

בשכונה הירושלמית השקטה, שכבר הייתה שקועה בשינה.
 בשכונה האמידה הזאת, אמרתי בליבי, לא יפריע איש
 את מנוחת לובשי הפיג'מות. כולם אזרחים חפים מפשע בעיני עצמם
 אילנה המרמן, "הארץ", 14.12.17

שלוש שאלות אומרים כל המורים לשירה: מהי שירה. למי נאמרת שירה. ומהי השעה
 לומר שירה.

מהי שירה. כמעשה מגיש ספורט בגלי צה"ל, שהיה מבודד מהקלטות משחקי כדורגל
 שהגיש את צרחותיו על כל שער שהבקע, ובבקר היה משדר את הצרחות של עצמו
 בתוך פנות הספורט שהגיש בקולו הרגיל. כתיבת שירה היא תפיסה של צעקה מסוימת
 ונסיון לשלבה – לפתח אותה, להיות חלק ממנה – בתוך הדבור שזיינו בו את עצמנו.

למי נאמרת שירה. לאשה שראתה אותי אומר את הדברים האלה בערב לכבוד משורר
 שהכירה. וכמעט ארבע שנים לפני כן אמרה לי, אם אתה רוצה לצאת אתי, תדע שזה
 אפשרי. ולא יכלתי לצאת. כי כבר ידעתי כמה גדול בי הרצון מהגוף. ממה שמסגל
 הגוף. ממה שמפחד. ולא ראיתי שוב אשה בעירמה עד שהגעתי לתהלה. וגם ממנה
 לא יצאתי.

ומהי השעה. היא השעה הנקראת בספרי הילדים "שעת שנה עמקה". השעה שבה
 חזרתי לירושלים אחר הערב ההוא. שעה שבה אינך יכול לקבל את הבטוי "שקוע
 בשנה" כמצב טבעי. כי אם מישהו שקוע בשנה, אתה אומר, חיים שלמים שקעו לפני
 כן. אנשים שקעו בתוך השנה. התכסו בפורג והלכו לקבורה. ואתה הלכת לערב שירה.

זה יכול להתרחש באור היום. כי השיר ישאר בין קירות וחלונות סגורים, בתוך בית
 תהלה, על שפת השדה האחרונה שעוד בשטח השכונה. אבל הגוף שלך הולך בחשך,
 מרגיש לראשונה את חסר המגע של האשה ההיא, מתברזו מקר ומאשמה. מחפש בקול
 את מה שאמו אמרה לו שוב ושוב, מלים מחוץ להקשיון: מי שישמע. מי שישמע.